

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

Křížová 25, 225 08 Praha 5

ZPRÁVA O ČINNOSTI ČSSZ V OBLASTI POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ ZA ROK 2001

podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění

OBSAH:

- I. Úvod
- II. Rozsah povinností poskytovat informace v roce 2001
- III. Činnost ČSSZ v oblasti poskytování informací v roce 2001
- IV. Závěr

I. Úvod

1. Česká správa sociálního zabezpečení (dále jen "ČSSZ"), je jako orgán státní správy povinným subjektem ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen "zákon"), z čehož vyplývá i její povinnost, poskytovat ve smyslu tohoto zákona každé fyzické nebo právnické osobě informace vztahující se k její působnosti.
2. Tuto povinnost mají všechny organizační celky ČSSZ, kterými jsou ústředí ČSSZ, jeho detašovaná pracoviště a okresní správy sociálního zabezpečení, včetně Pražské správy sociálního zabezpečení. Za informaci se pro účely zákona považuje každé sdělení o skutečnostech a údajích, které se týkají všech činností ČSSZ zajišťujících její fungování jako instituce a výkon působnosti v oblasti sociálního zabezpečení.

II.

Rozsah povinností poskytovat informace v roce 2001

1. Rozsah působnosti pro poskytování informací ČSSZ je vymezen takto:
 - a. působnost v oblasti sociálního zabezpečení, která je založena zákonem ČNR č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění, s výjimkou informací speciálně chráněných tímto právním předpisem. Jedná se o taxativně vymezený okruh údajů, týkající se jednotlivých občanů, organizací nebo malých organizací, které se orgány sociálního zabezpečení dozvěděly při své činnosti. Na tento typ dotazů režim zákona nedopadá.
 - b. působnost v ostatních oblastech, vyplývající z potřeby zajistit fungování ČSSZ jako instituce a podporu výkonu činností na úseku sociálního zabezpečení. Jedná se o rozsáhlý soubor činností, zahrnujících zejména oblasti pracovně právní, obchodně právní (např. oblast veřejných zakázek a následné uzavírání příslušných obchodních smluv), ekonomicko právní (např. oblast plánu a rozpočtu, účetnictví a statistiky) a kontroly.
2. Za informaci ve smyslu zákona se nepovažují
 - a. stanoviska a výklady k právním předpisům, které by se vztahovaly k jednotlivým problémům konkrétních fyzických a právnických osob a měly by charakter právní rady
 - b. skutečnosti a údaje určené výhradně pro vnitřní potřebu ČSSZ a její operativní řízení.
3. V režimu zákona se poskytují pouze informace standardně dostupné v informačních zdrojích ČSSZ (zásadně se nevytvářejí speciální informace pouze pro účely odpovědi na dotaz žadatele), neposkytují se (k nahlédnutí ani opis) interní normy s výjimkou organizačního řádu, do něhož je možné nahlédnout na k tomu účelu zřízených místech v ČSSZ (informační kanceláře). Pro účely informování podle zákona se rovněž neposkytuje ostatní interní dokumentace, zejména věcné spisy.

4. Informace z oblasti důchodového pojištění, které mají charakter statistických údajů jsou pravidelně každoročně publikovány ve Statistické ročence ČSSZ. Tato ročenka obsahuje souhrnné informace o počtu vyplácených důchodů v příslušném kalendářním roce, o počtu důchodců stanoveném podle různých kritérií a o výdajích na dávky důchodového pojištění. Ročenka je distribuována ústředním orgánům státní správy, některým dalším vybraným institucím a pro externí zájemce je dosažitelná například v knihovně Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, který sídlí v Praze. Základní informace z této publikace jsou k dispozici rovněž na webových stránkách ČSSZ.

III.

Činnost ČSSZ v oblasti poskytování informací v roce 2001

1. ČSSZ poskytuje každoročně informace různým žadatelům v počtu, který lze řádově odhadovat na desetitisíce případů. Většinou se jedná o neformální dotazy klientů ČSSZ, týkající se jejich zákonných nároků v sociálním zabezpečení nebo postupu při vyřizování jejich konkrétního případu. Tyto dotazy vyřizují buď specializované informační kanceláře nebo, zejména pokud mají charakter písemného podání, přímo jednotlivá odborná pracoviště všech organizačních celků ČSSZ.
2. V roce 2001 bylo podáno v režimu zákona 37 žádostí o poskytnutí informace. Z toho 30 žádostí bylo podáno fyzickou osobou a 7 právnickou osobou. Žádosti byly uplatněny v převážné míře písemně, dále telefonicky, osobním kontaktem s klientem, prostřednictvím faxu či elektronické pošty. Odpovězeno na ně bylo většinou písemně či telefonicky a též prostřednictvím elektronické pošty a faxu. Žádosti o informace lze rozřadit do těchto hlavních tématických okruhů:
 - platby pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti studentů na letních brigádách, OSVČ žijící v zahraničí
 - nároky na dávky důchodového pojištění v konkrétních specifických případech (OSVČ žijící v zahraničí), včetně výplaty těchto dávek (obecný dotaz)
 - počty poživatelů dávek důchodového pojištění a nemocenského pojištění v konkrétních administrativně správních obvodech
 - počty pojištěnců sociálního pojištění
 - povinnosti fyzických osob v sociálním pojištění
 - příslušnost k řízení v důchodovém pojištění v případě cizího státního příslušníka zaměstnaného v ČR
 - postup při vymáhání pohledávky na pojistném a uzavření splátkového kalendáře
 - sdělení jmen zaměstnanců, poživatelů dávek důchodového pojištění
 - žádosti o výpisy dob zaměstnání kopie, vyměřovacích základů a výše měsíčních příjmů
 - problematika kontroly nad dodržováním léčebného režimu v obecné rovině
 - zobecněné údaje o vývoji pracovní neschopnosti v daném okrese
 - sdělení částky vydané na nemocenského dávky za určité období v daném okrese
 - údaje o změnách ve výplatách důchodů od 1.12. 2001
 - rozpis příjmů a výdajů konkrétní OSSZ v letech 1999-2000 a návrh na rok 2001
 - obecné informace ve věci mateřské a rodičovské dovolené a poskytování peněžité pomoci v mateřství
 - dotaz obch. společnosti na počet tiskopisů, které OSSZ vyhotovil příslušný závodní lékař

- obecná informace ve věci trestního postihu podnikatelů dle § 147 trestního zákona.
3. Kladně vyřízeno bylo 32 žádostí o poskytnutí informací a odmítnuto 5 žádostí. Důvody pro odmítnutí žádostí o sdělení informací týkajících se konkrétně specifikovaných subjektů vyplývaly ze skutečnosti, že se jednalo vždy o údaje, které nebylo možné podle ustanovení zákona nebo jiného právního předpisu poskytnout, resp. o jejich poskytnutí žádal subjekt, který k tomuto úkonu nebyl oprávněn.

Neposkytnout požadovanou informaci bylo rozhodnuto v následujících případech:

- sdělení výše pohledávky OSSZ vůči konkrétní OSVČ (neexistence právního důvodu)
 - personální obsazení povinného subjektu (odkaz na vnitřní předpis ČSSZ)
 - žádost o informaci zaměstnavatele, zda a kým byly zaměstnávány jeho bývalé zaměstnankyně (dotaz byl nad rámec ustanovení § 14 zákona č. 582/1991 Sb.)
 - uzavření splátkového kalendáře třetí osobou (ochrana osobních údajů)
 - průměrné procento pracovní neschopnosti v konkrétním městě (údaj není sledován).
4. Proti zamítavému rozhodnutí nepodal odvolání žádný žadatel.
5. Žádný z případů odmítnuté žádosti nebyl ve smyslu § 16 zákona řešen soudní cestou. Rovněž neproběhlo žádné řízení o sankcích za nedodržení zákona.

Náklady, které ČSSZ požadovala od žadatelů, činily celkem 525 Kč. Tato částka připadá pouze na jeden případ, kdy byly účtovány náklady související s náročnější přípravou informace, kdy obchodní společnost žádala o sdělení počtu tiskopisů, které pro OSSZ vyhotovil lékař této společnosti (závodní lékař).

Praha únor 2002
Zpracoval: odbor 22

IV. Závěr

Z výše uvedeného vyplývá, že požadované informace byly ve většině případů žadatelům poskytnuty. Pokud došlo k jejich odmítnutí, pak pouze z toho důvodu, aby nebyly porušeny chráněné zájmy jiných subjektů. Vždy se jednalo o zájmy, které jsou chráněny zvláštními právními předpisy. ČSSZ plní úlohy úkoly vyplývající ze zákona korektně a při s respektování ostatních obecně závazných právních předpisů.

Na závěr této zprávy lze konstatovat, že tradičně dobrá úroveň při poskytování informací podle (speciálních) právních předpisů z oblasti sociálního zabezpečení a snaha maximálně vycházet vstřícně nejen klientům, ale i dalším subjektům přispěla k tomu, že počet žádostí o informace nedosáhl v průběhu uplynulého roku vyššího počtu. I přes toto konstatování lze však v souvislosti s tím, jak se tento zákon bude dostávat do stále širšího povědomí společnosti očekávat v následujících letech postupný nárůst zájmu o informace, zejména z oblasti vynakládání prostředků na provozní výdaje. Tento trend nepochybně dále zesílí až bude ČSSZ konstituována jako veřejnoprávní subjekt a dostane se tak do přímé kontroly ze strany pojištěnců.

Příloha č. 1 - ke Zprávě o činnosti ČSSZ v oblasti poskytování informací za rok 2001, strukturovaná dle §18, zák. č. 106/1999 Sb.

Organizační celky ČSSZ	Žadosti podané fyzickými osobami	Žadosti podané právníky osobami	Počet zamítnutých žádostí	Počet odvolání proti rozhodnutí	Opis podstatných částí každého rozsudku	Výsledky řízení o sankcích za nedodržování zákona	Výše úhrady nákladů
Ústředí ČSSZ							
DP ČSSZ Praha		1					
DP ČSSZ České Budějovice							
DP ČSSZ Plzeň		3					
DP ČSSZ Ústí nad Labem	10	2	2				
DP ČSSZ Hradec Králové	1						
DP ČSSZ Brno	6		1				
DP ČSSZ Ostrava	13	1	2				525 Kč
PSSZ							
Celkem	30	7	5				525 Kč